

Työkyvyn tuen käytännöt

Tavoite

Työkyvyn tuen käytännöt ovat yhtenäiset, kaikkien tiedossa ja käytössä.

Miksi?

Yhteisesti sovitut käytännöt antavat raamit työkyvyn tuelle. Johtoa ja esihenkilöitä ne auttavat ennakoimaan tulevia tilanteita ja toimimaan niissä johdonmukaisesti. Henkilöstöä käytännöt auttavat ymmärtämään, miten työpaikalla tuetaan työkykyä, mitkä ovat eri toimijoiden tehtävät ja vastuut työkyvyn tuessa, ja että työpaikalla toimitaan työkykyä tuettaessa tasapuolisesti.

Keinoja käytäntöjen kehittämiseen ja toteuttamiseen

Miettikää yhdessä käytännöt työkyvyn tukemiseksi

Yhtenäisillä työkyvyn tuen käytännöillä huolehditaan siitä, että työpaikalla toimitaan työkykyä tuettaessa ennakoivasti, johdonmukaisesti ja tasapuolisesti. Käytännöt auttavat henkilöstöä ymmärtämään, miten työpaikalla tuetaan työkykyä, ja mitkä ovat työnantajan ja työntekijän tehtävät ja vastuut työkyvyn tuessa.

Aseta työkykyjohtamiselle konkreettiset ja mitattavat tavoitteet

Aseta henkilöstön työhyvinvointiin, työkykyyn ja työturvallisuuteen liittyvät tavoitteet pitemmälle tulevaisuuteen ja ennakoivasti mahdollisten muutosten vaikutuksia henkilöstöön.

Tavoitteiden tulee olla konkreettisia, realistisia ja mitattavia. Viesti tavoitteista aktiivisesti ja selkeästi, jotta ne ovat kaikkien tiedossa.

Käytäntöjen suunnittelu kannattaa tehdä yhteistyössä johdon, esihenkilöiden ja työntekijöiden edustajan kanssa ja kuvata kirjallisesti.

Käytännöt kohdistuvat

1. Työkyvyn ylläpitämiseen ja tukemiseen, muun muassa

- perehdytykseen
- osaamisen kehittämiseen
- sairauspoissaoloihin
- työkyvyn varhaiseen tukeen, yhteydenpitoon sairauspoissaolon aikana ja työhön paluun tukeen
- syrjintään ja epäasialliseen kohteluun puuttumiseen

2. Työturvallisuuden seurantaan ja kehittämiseen, muun muassa

- riskien arviointiin
- turvallisuushavaintojen sekä tapaturma- ja läheltä piti -tilanteiden ilmoittamiseen, käsittelyyn ja niistä oppimiseen
- toimintasuunnitelmien päivittämiseen/ajan tasalla pitämiseen

Määritellä tehtävät ja vastuut

Työkyvyn edistäminen ja tukeminen on koko työpaikan yhteinen asia. Työkyvyn tuen käytäntöjen onnistunutta toteuttamista tukee se, että käytännöissä on selkeästi määritelty johdon, esihenkilöiden ja työntekijöiden tehtävät ja vastuut. Tämän lisäksi on huolehdittava siitä, että työpaikalla myös tiedotetaan käytännöistä ja seurataan, miten ne toimivat arjen työssä.

Suunnitelkaa perehdytys

Työturvallisuuslain mukaan työnantajan on perehdytettävä työntekijä työhön ja työolosuhteisiin sekä työvälineiden oikeaan käyttöön ja turvallisiin työtapoihin. Perehdytyksellä varmistetaan, että työntekijä hallitsee työtehtävänsä, työ sujuu ja työntekijä kiinnittyy työyhteisöön. Perehdytys on yleensä esihenkilön vastuulla, joka perehdyttää työntekijän työpaikan käytäntöihin ja pelisääntöihin. Varsinaisiin työtehtäviin perehdyttäminen voidaan kuitenkin osoittaa myös toiselle henkilölle, joka tuntee työtehtävät. Työkyvyn tuen käytännöt, kuten yhteydenpito sairauspoissaolon aikana, ovat tärkeä osa perehdytystä.

Laatikaa työsuojelun toimintaohjelma

Kaikki työnantajat ovat [työturvallisuuslain](#) mukaan velvollisia laatimaan työsuojelun toimintaohjelman, jossa asetetaan tavoitteet työpaikan työterveys- ja työturvallisuustoiminnalle sekä työkykyä ylläpitävälle toiminnalle. Työsuojelun toimintaohjelmassa selvitetään myös työturvallisuusvastuut ja -käytännöt sekä työsuojelun yhteistoiminnan toteutustapa.

Sopikaa tapaturma- ja läheltä piti -tilanteiden ilmoittamisen ja käsittelyn käytännöt

Turvallisuushavaintojen tekeminen (vaaratilanne-, läheltä piti -ilmoitus) ja niistä keskustelu on toimintatapa, jolla työntekijä osallistuu työpaikan turvallisuuden ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Läheltä piti -tilanteista ilmoittamisen tiedetään vähentävän tapaturmien esiintymistä työpaikoilla.

Kanava, mitä kautta turvallisuushavainnot ilmoitetaan, kannattaa valita yhdessä henkilöstön kanssa keskustellen ja soveltuen työpaikan arkeen. Ilmoitus voidaan tehdä esimerkiksi puhelimitse, sähköpostilla, WhatsAppilla tai järjestelmäkirjauksilla. Keskeistä on, että havainnot kootaan yhteen paikkaan, jolloin ne pystytään työpaikalla käsittelemään, tekemään korjaavat toimet ja ottamaan opiksi sekä antamaan niistä palaute havainnon tekijälle.

Tapaturmien ja läheltä piti -tilanteiden analysointi ja raportointi antaa tietoa erilaisista turvallisuutta uhkaavista tekijöistä sekä korjaamista vaativista asioista työprosesseissa, työvälineissä ja työympäristössä. Läheltä piti- ja turvallisuushavaintojen käsittely tukee ennakoivaa turvallisuuden kehittämistä, ja niistä saatuja tietoja voidaan käyttää myös pohjatietoina riskinarvioinnissa. Turvallisuushavainnoista annettu palaute henkilöstölle sekä tehdyt korjaavat toimet kannustavat myös henkilöstöä tekemään havaintoja aktiivisemmin.

Työkaluja

- [Päihdeohjelmatyökalu | Työterveyslaitos \(ttl.fi\)](#)
- [Toimintamalli mielenterveyttä tukevaan työterveysyhteistyöhön | Työterveyslaitos \(ttl.fi\)](#)
- [Työsuojelun toimintaohjelma | Työsuojelu.fi - Työsuojeluhallinto](#)

Lisälukemista

- [Johdetaan työkykyä mikroyrityksissä | Työterveyslaitos \(ttl.fi\)](#)
- [Kunnollinen perehdytys kannattaa aina | Työterveyslaitos \(ttl.fi\)](#)
- [Työkyvyn hallinta, seuranta ja varhainen tuki | Työturvallisuuskeskus \(ttk.fi\)](#)
- [Työkyvyn tukeminen työpaikalla | Suomi.fi](#)